

Сертификаттау курсының бағдарламасы

Бағдарлама паспорты

Білім беру бағдарламасын әзірлеуші білім беру ғылымы ұйымының атауы	КеаҚ «Қарағанды медицина университеті»
Қосымша білім беру түрі (<i>біліктілікті арттыру/сертификаттау курсы/формальды емес білім беру шарасы</i>)	Сертификационды курс
Бағдарлама атауы	Токсикология
Мамандықтың және (немесе) маманданудың атауы (<i>мамандықтар мен маманданулар номенклатурасына сәйкес</i>)	Мамандық: Төтенше жағдайлар мен апаттар медицинасы Мамандандыру: Токсикология
Білім беру бағдарламасының деңгейі (<i>базалық, орта, жоғары, мамандандырылған</i>)	Базалық
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	7
Білім беру бағдарламасының алдыңғы деңгейіне қойылатын талаптар	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің мамандықтары: Төтенше жағдайлар мен апаттар медицинасы
Бағдарламаның ұзақтығы кредитпен (сағатпен)	15 кредит (450ак.сағат)
Оқыту тілі	Орысша/ қазақша
Өткізу орны	Клиникалық базасы
Оқыту форматы	Күндізгі-қашықтықтан
Мамандандыру бойынша берілетін біліктілік (<i>сертификаттау курсы</i>)	Дәрігер токсиколог
Оқуды аяқтағаннан кейінгі құжат (<i>сертификаттық курс туралы куәлік, біліктілікті арттыру туралы куәлік</i>)	Сертификаттау курсын аяқтағаны туралы қосымшасы бар сертификат (транскрипт)
Сараптама ұйымының толық атауы	«Денсаулық сақтау» дайындау бағыты бойынша ОӘБ, «Төтенше жағдайлар мен апаттар медицинасы» комитеті 07.12.2025ж. № 4 хаттамасы
Сараптамалық қорытындыны жасау күні	02.12.2025г.
Сараптама қорытындысының қолданылу мерзімі	3 жыл

Нормативтік сілтемелер: сертификаттау курсының бағдарламасын әзірлеу үшін:

1. «Азаматтық қорғаныс туралы» Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 11 сәуірдегі № 188-V ҚРЗ Заңы (ҚР 24.06.2025 ж. № 196-VIII Заңының редакциясында).
2. «Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің мәселелері» туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2020 жылғы 23 қазандағы № 701 қаулысына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 22 қазандағы № 844 қаулысы.
3. «Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің мәселелері» туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2020 жылғы 23 қазандағы № 701 қаулысына толықтыру енгізу туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 18 қыркүйектегі № 758 қаулысы.
4. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім беру жөніндегі білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын бекіту туралы»; сондай-ақ денсаулық сақтау мамандарының қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқу нәтижелерін тану ережелері» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы.
5. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарды аттестациялауға жататын мамандықтар мен мамандықтардың тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-218/2020 бұйрығы.
6. «Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің мемлекеттік мекемелерінің жарғыларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2020 жылғы 3 қарашадағы № 17 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2024 жылғы 12 қаңтардағы № 8/НҚ бұйрығы.
7. «Қазақстан Республикасында токсикологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 109 бұйрығы.

Әзірлеушілер туралы:

Лауазымы	Аты-жөні	Байланыс ақпараты: Электрондық пошта
Әзірленді		
Жедел медициналық көмек, анестезиология және реаниматология кафедрасының меңгерушісі	Васильев Д.В.	dimavas176@mail.ru

Сертификаттау курсының бағдарламасы ҚМУ НАО резидентура және біліктілікті арттыру мектебі кеңесінің отырысында бекітілді.

Лауазымы, жұмыс орны, атағы (бар болса)	Т.А.Ә	Күні, протокол №
Төрайымы	Ташкенбаева В.Б.	04.12.2025ж. № 10 хаттамасы

СК ББ сараптамалық бағасы «Денсаулық сақтау» дайындау бағыты бойынша ОӘБ, «Төтенше жағдайлар мен апаттар медицинасы» комитетінің отырысында талқыланды.

Лауазымы, жұмыс орны, атағы (бар болса)	Т.А.Ә	Күні, протокол №
Комитет төрағасы	Кудебаев Ж.	07.12.2025ж. № 4 хаттамасы

СК ББ, сараптама актісі және талқылау хаттамасы қоса беріледі.

СК бағдарламасы «Денсаулық сақтау» даярлау бағыты бойынша ОӘБ 2025 жылғы 0000 отырысында мақұлданды, № 0 хаттама (СК ББ жобасы ОӘБ сайтында, АЖ каталогында орналастырылған).

Сертификаттау курсы бағдарламасының сипаттамасы

Бағдарламаның мақсаты:

Төтенше жағдайларда және зілзалаларда қауіпті химиялық заттармен улану кезіндегі дәрігерге дейінгі кезеңде ересектер мен балаларға шұғыл білікті медициналық көмек көрсету үшін токсикологтарды оқыту;
жалпы улы әрекеттегі улы химикаттар, улану нәтижесінде организмнің тіршілік әрекетін тұрақтандыруды және бақылауды қажет ететін радиоактивті заттар, жалпы улы әрекеттегі улы химикаттар, улану нәтижесінде организмнің тіршілік әрекетін тұрақтандыруды және бақылауды қажет ететін радиоактивті заттар.

Бағдарламаның қысқаша сипаттамасы:

Сертификаттау курсының бағдарламасы қауіпті химиялық заттармен (ХСҚ) улану нәтижесіндегі жаппай санитарлық шығындарды қалыптастыру кезінде апаттар және төтенше жағдайлар медицинасы қызметінің жұмысын реттейтін ұйымдық-құқықтық ережелерді зерделеуге бағытталған, жалпы ұйымдық улы химикаттар, радиоактивті заттар, клиникалық токсикологияның теориялық мәселелерін қарастыру, зардап шеккендерді медициналық триажда ерекшеліктері, токсикант әсерінің түріне, сипатына, оның таралу аймағына және тереңдігіне байланысты дәрігерге дейінгі кезеңде халыққа жедел медициналық көмектің мамандандырылған және мақсатты көлемі.

Бағдарламаның негізгі элементтерін келісу:

№/п	Оқыту нәтижесі	Бағалау әдісі	Оқыту әдісі
1	Төтенше жағдайлар және төтенше жағдайлар медицинасы қызметі шеңберінде Қазақстан Республикасының халқына токсикологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыруды айқындайтын заңнамалық актілер мен директивалық құжаттарды қолдану	Тестілеу, сұхбат	Дәрістер Семинар Практикалық сабақ
2	Қауіпті химиялық заттармен, жалпы токсикалық әсер ететін токсиканттармен, радиоактивті ластанулармен улану нәтижесінде жаппай санитарлық шығындар кезіндегі медициналық триаждың теориялық білімін көрсетеді.	Клиникалық жағдайды талқылау	Дәрістер Семинар Практикалық сабақ Клиникалық жағдайды талдау
3	Ол төтенше жағдайларда уланулар мен токсиканттардың жіктелуін, улы заттың түріне, түсу жолына, токсикокинетикасына және токсикодинамикасына байланысты улануларды диагностикалау алгоритмдерін анықтайды.	Пациентті бақылау Клиникалық жағдайды талқылау Медициналық құжаттаманың сапасын бағалау Топтық жобаны бағалау	Дәріс Клиникалық жағдайды талдау Пациенттерді басқару Медициналық құжаттарды дайындау Шағын топтық жұмыс

№/п	Оқыту нәтижесі	Бағалау әдісі	Оқыту әдісі
4	Қауіпті химиялық объектілердегі авариялар кезінде улануға тән негізгі синдромдар мен белгілерді, жалпы токсикалық әсер ететін токсиканттарды, радиоактивті ластануды, бастапқы және синдромдық диагнозды тұжырымдай алады, зардап шеккендерді клиникалық бағалау және ауруханаға дейінгі кезеңде аспаптық диагностика нәтижелерін түсіндіре алады.	Клиникалық жағдайды талқылау Медициналық құжаттаманың сапасын бағалау	Дәріс Клиникалық жағдайды талдау Пациенттерді басқару Медициналық құжаттама
5	Улану кезіндегі шұғыл медициналық көмектің қажетті көлемін, оның ішінде антидоттық терапияны, одан кейін дәлелді медицина негізінде терапияның тиімділігін бағалауды анықтайды және жүзеге асырады.	Клиникалық жағдайды талқылау Медициналық құжаттаманың сапасын бағалау	Дәріс Клиникалық жағдайды талдау Пациенттерді басқару Медициналық құжаттама
6	Уланумен ауыратын науқастарды емдеуде қажетті манипуляцияларды орындау дағдыларына ие: қан тамырларына кіруді қамтамасыз ету, детоксикация әдістерін жүргізу, тыныс жолдарының өткізгіштігін, NIVL және жасанды желдетуді қамтамасыз ету.	Стандартталған пациент	Симуляциялық орталықты оқыту Практикалық дағдыларды дамыту
7	Қауіптерді бағалайды және медициналық көмектің қауіпсіздігі мен сапасын жоғары деңгейде қамтамасыз ету үшін ең тиімді диагностикалық және емдеу әдістерін пайдаланады.	Тестілеу Клиникалық симуляция сценарийін іске асыруды бағалау Сұхбат. Жағдайларды талдау Медициналық құжаттаманы сараптамалық бағалау	Дәріс Клиникалық жағдайды талдау Жазбаша тапсырма (іс тарихы) Шағын клиникалық емтихан
8	Әртүрлі жағдайларда әріптестермен және басқа мамандармен, пациенттермен және олардың отбасыларымен кәсіби қарым-қатынас пен өзара әрекеттесуді қамтамасыз етеді.	Топтық жобаны бағалау	Шағын топтық жұмыс Пациенттерді басқару

Сертификаттау курсының бағдарламасын іске асыру жоспары

№	Тақырып/бөлім/ пән атауы	Сағат көлемі					Тапсырма
		дәріс	семинар	тренинг	Тәжірбиелік сабақ	ТӨЖ	
1.	1-Модуль. «Дәрігерге дейінгі кезеңдегі улануды медициналық триажды және диагностикалау ды ұйымдастырудың жалпы мәселелері».	18	32	12	63	55	180 сағат
1.1	Жаппай қаза болған кезде токсиканттармен улану нәтижесінде төтенше жағдайлар және төтенше жағдайлар медицинасы қызметінің (Қазақстан Республикасының ТЖД) жұмысы шеңберінде токсикологиялық көмекті ұйымдастыру	2	4	1	7	7	- Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің, Апаттар медицинасы орталығының улану жағдайларында медициналық көмек көрсетуді ұйымдастырудағы қызметінің тәртібі мен бағыттарын реттейтін нормативтік құқықтық актілердің ережелерін анықтау. - улану жағдайында мақсатты детоксикация терапиясының көрсеткіштерін тұжырымдаңыз. - улану қаупін бағалауды ескере отырып, төтенше жағдайдың мүмкін болатын медициналық салдарларының болжамын жасау және оларға дайындалу. - улану нәтижесінде жаппай санитарлық шығын болған жағдайда денсаулық сақтау жүйесінің барлық бөлімшелерінің, соның ішінде Денсаулық сақтау министрлігінің, облыстық және жергілікті медициналық ұйымдардың іс-әрекеттерін үйлестіруді ұйымдастыруды сипаттау немесе ұсыну.

№	Тақырып/бөлім/ пән атауы	Сағат көлемі					Тапсырма
		дәріс	семинар	тренинг	Тәжірбиелік сабақ	ТӨЖ	
1.2	Қауіпті химиялық заттармен, жалпы токсикалық әсер ететін токсиканттармен улану және радиоактивті ластану нәтижесіндегі жаппай санитарлық шығын кезіндегі медициналық тексеру	2	4	1	7	7	• - Ауруханаға дейінгі кезеңде медициналық көмекке басымдық беруді қажет ететін улану құрбандарының топтарын анықтау • - Төтенше жағдайларға жедел ден қою және жаппай санитарлық шығынмен байланысты улану жағдайларында көмек көрсету үшін медициналық бөлімшелердің, байланыс және ескерту жүйелерінің дайындығын анықтау. • - Зақымдану (улану) орнында медициналық тексеру жүргізу кезінде зардап шеккендерді медициналық эвакуациялау жоспарын жасау. • - Ауруханаға дейінгі кезеңдегі медициналық триаж және оның кезеңдері шеңберінде пациенттердің жағдайын тұрақтандыруға бағытталған медициналық шараларды көрсетіңіз.
1.3	Клиникалық токсикологияның теориялық аспектілері. Уланулар мен токсиканттардың жіктелуі. Токсиканттардың немесе олардың метаболиттерінің ену, биотрансформация және шығарылу жолдары. Уланудың кезеңдері мен фазалары.	3	4	1	8	7	- улану кезіндегі экзотоксикалық шоктың клиникалық көрінісін көрсетіңіз. - улану кезіндегі «өлтіретін синтез», «өлтіретін доза LD50», «өлтіретін концентрация LC50» ұғымдарын түсіндіріңіз. - улану кезіндегі госпитализацияға дейінгі кезеңдегі негізгі шұғыл медициналық шараларды белгілеңіз. - токсиканттардың ағзаға түсу жолдарын және олардың зақымдаушы әсерінің негізгі патофизиологиялық жолдарын сипаттаңыз.

№	Тақырып/бөлім/ пән атауы	Сағат көлемі					Тапсырма
		дәріс	семинар	тренинг	Тәжірбиелік сабақ	ТӨЖ	
1.4	Уланудағы негізгі патофизиологиялық синдромдар	3	4	2	8	7	- уланулардағы жетекші патофизиологиялық синдромды анықтаңыз - Глазго кома шкаласы арқылы науқастың сана деңгейін бағалаңыз - Жүйелі гемодинамиканың және сыртқы тыныс алудың бұзылу дәрежесін бағалау - улану кезіндегі қышқыл-негіз тепе-теңдігінің және қанның газ құрамының бұзылуын сипаттаңыз. - Холиномиметикалық, антихолинергиялық және серотониндік синдромдардың негізгі клиникалық көріністерін және оларды тудыратын токсиканттардың топтарын анықтау.
1.5	Детоксикация шараларының негізгі бағыттары. Удың ағзаға түсу жолына байланысты улану кезіндегі алғашқы көмек.	2	4	2	8	7	- Асқазан-ішек жолдарын тазартуға бағытталған медициналық шараларды анықтау - энтеросорбенттердің сипаттамасы, тиімділігін бағалау - Диурезді жоғарылату арқылы организмнен токсиканттарды жоюды жақсарту үшін стратегиялық медициналық әдістерді атап өту - жүйелі гемодинамиканы тұрақтандыруға бағытталған медициналық шараларды анықтау (инфузиялық терапия, вазоактивті препараттарды қолдану) - емдеу шараларының тиімділігін түсіндіру, есептеу, бағалау, талдау - Желдетуді қолдау көрсеткіштерін анықтау (инвазивті емес, инвазивті), механикалық желдетудің негізгі бақыланатын параметрлерін және оның режимдерін белгілеу, вентиляциялық қолдаудың тиімділік критерийлерін көрсету;

№	Тақырып/бөлім/ пән атауы	Сағат көлемі					Тапсырма
		дәріс	семинар	тренинг	Тәжірбиелік сабақ	ТӨЖ	
1.6	Антидотты терапия	2	4	2	8	7	- Әр түрлі улану түрлеріне арнайы антидотты анықтау - патофизиологиялық тұрғыдан антидоттық терапияның әсер ету механизмін түсіндіріңіз - Антидоттық терапияның тиімділігін бағалау - Жедел улануды азайту/алдын алу бойынша негізгі профилактикалық шараларды анықтау
1.7	Улану нәтижесінде пайда болатын спецификалық емес асқынулар	2	4	1	8	7	- Кардиогенді өкпе ісінуінің клиникалық көрінісін анықтау. - улану нәтижесіндегі жүрек жеткіліксіздігінің клиникалық көрінісін сипаттаңыз. - ЭКГ мәліметтеріне сүйене отырып, улану асқынуларының нәтижесінде пароксизмальды ырғақ пен өткізгіштіктің бұзылуын диагностикалау. ✓ Суправентрикулярлы тахикардия ✓ } Жүрекшелердің фибрилляциясы ✓ } Қарыншалық тахикардия ✓ } Torsades de pointes тахикардия ✓ } Толық атриовентрикулярлық блокада, Морганни-Адамс-Стокс ұстамасы - улану асқынуларын жою үшін шұғыл емдеудің басым бағыттарын анықтау - Клиникалық өлімнің клиникалық белгілерін анықтау және негізгі және кеңейтілген реанимациялық шаралардың алгоритмін анықтау

№	Тақырып/бөлім/ пән атауы	Сағат көлемі					Тапсырма
		дәріс	семинар	тренинг	Тәжірбиелік сабақ	ТӨЖ	
1.8	Химиялық және радиациялық жарақаттар кезінде жедел медициналық көмек көрсету және алдын алу үшін медициналық құралдар	1	4	1	8	6	- Химиялық және радиациялық зақымдануды болдырмау және ірі авариялар кезінде халықтың радиоактивті әсерін азайту бойынша профилактикалық жұмыстардың бағыттарын көрсету; - Жеке дәрі қобдишасына енгізілген кейбір антидоттардың дәрілік формалары мен дозалау режимдерін көрсетіңіз. - Химиялық және радиациялық әсерге шұғыл медициналық көмек көрсету шараларының тәртібін, ұйымдастырылуын және сипатын анықтау.
2.	2-Модуль. «Токсикология лық көмектің ерекше мәселелері» модулі	27	43	16	80	104	270 сағат

№	Тақырып/бөлім/ пән атауы	Сағат көлемі					Тапсырма
		дәріс	семинар	тренинг	Тәжірбиелік сабақ	ТӨЖ	
2.1	Төтенше жағдайда химиялық қауіпті заттар (АХОВ). Токсиканттардың жіктелуі және сипаттамасы. Ластану дәрежесін және қорғау әдістерін анықтау. Химиялық жағдайды бағалау.	3	3	2	8	10	- қауіпті химиялық заттардың сипаттамасы мен классификациясы, осы топтағы улы заттардың токсикодинамикасы мен токсикокинетикасын анықтау. - химиялық қауіпті объектілердегі авариялар кезінде қауіпті химиялық заттармен ластану аймағының ауданы мен тереңдігін анықтау; - қауіпті химиялық заттармен ластанған аумақтардағы ықтимал құрбандарды анықтау - Химиялық қауіпті объектіде (ХХО) авария кезінде халықты және персоналды қорғау шаралары. - біріншілік және екіншілік токсикант бұлтын түзетін заттың эквивалентті мөлшерін анықтау - қауіпті химиялық заттардың зақымдаушы әсерінің ұзақтығын анықтау

№	Тақырып/бөлім/ пән атауы	Сағат көлемі					Тапсырма
		дәріс	семинар	тренинг	Тәжірбиелік сабақ	ТӨЖ	
2.2	Уытты техникалық сұйықтықтармен улану	3	3	2	8	10	- Метил спиртінің, этиленгликольдің, дихлорэтаннның, трихлорэтиленнің, тетраэтил қорғасынының физика-химиялық және токсикалық қасиеттерін анықтаңыз және осы токсиканттардың улы әсер ету механизмдерін сипаттаңыз. - Уытты техникалық сұйықтықтармен (ЯХЖ) улану кезіндегі жетекші синдромды анықтаңыз: - «Летальды синтез» түсінігіне және улануға байланысты негізгі патофизиологиялық синдромдарға сипаттама беріңіз. - Медициналық эвакуация кезінде ядролық отынмен улану кезінде шұғыл медициналық көмек көрсету көлемін анықтау. - Ядролық отынмен улану кезінде тиісті антидотты, оның дозасын және енгізу жолын анықтаңыз. - Детоксикация терапиясының тиімділігін бағалау.
2.3	Жалпы токсикалық әсер ететін химиялық заттармен улану	3	3	2	8	10	- токсикодинамикасы мен токсикокинетикасы бойынша жалпы уыттылығы бар заттардың топтарын (қыша газдары, оксидтер, цианидтер, метгемоглобин түзуші) анықтау және жетекші патологиялық синдромды анықтау: - Гемикалық токсиканттар - Цитотоксикалық токсиканттар - Гемолитикалық токсиканттар - Тиісті антидотты, оның дозасын және енгізу жолын анықтаңыз. - жалпы уыттылығы бар химиялық заттармен уланудың сәйкес клиникалық көрінісін анықтау. - улану кезіндегі бірінші кезектегі емдеу шараларының көлемін анықтау. - Детоксикация терапиясының тиімділігін бағалау.

№	Тақырып/бөлім/ пән атауы	Сағат көлемі					Тапсырма
		дәріс	семинар	тренинг	Тәжірбиелік сабақ	ТӨЖ	
2.4	Нейротоксикалық және нейропаралитикалық әсер ететін химиялық заттармен улану	2	4	3	8	10	- Нейроуытты және нейропаралитикалық токсиканттардың классификациясын анықтау. - осы улану түріндегі жетекші синдромды және нақты клиникалық көріністі, сонымен қатар әсер ету патогенезін диагностикалау. - Тиісті антидотты, оның дозасын және енгізу жолын анықтаңыз. - церебральды ісінуді емдеуге бағытталған емдеудің нақты бағыттарын белгілеңіз - Детоксикация терапиясының тиімділігін бағалау - Науқастарды мәжбүрлі желдету тірегіне ауыстыру көрсеткіштерін көрсетіңіз
2.5	Тітіркендіргіш және тұншықтырғыш газдармен улану	3	4	3	8	10	- тұншықтырғыш және тітіркендіргіш газдармен (адамзит, хлорацетофенон, тітіркендіргіштер) улану кезіндегі гипоксияның түрін және спецификалық клиникасын анықтау; - тұншықтырғыш газдармен улану кезіндегі әсер ету механизмі мен патогенезін анықтау - Тиісті антидотты, егер бар болса, оның дозасын және енгізу жолын анықтаңыз - уланудың осы түрін емдеудің басым бағыттарын көрсетіңіз. - Детоксикация терапиясының тиімділігін бағалау. - Зардап шеккендерге сыртқы респираторлық протездеуді бастау көрсеткіштерін көрсетіңіз.

№	Тақырып/бөлім/ пән атауы	Сағат көлемі					Тапсырма
		дәріс	семинар	тренинг	Тәжірбиелік сабақ	ТӨЖ	
2.6	Өкпенің улы химикаттарымен улану	3	4	3	8	10	- Өкпенің улы заттарының түрлерін және олардың улану кезіндегі әсерінің локализациясын анықтау. - Өкпенің токсикалық ісінуіне тән клиникалық көріністерді, оның түрлерін және даму фазаларын анықтау. - Ингаляциялық уланудың (аммиак, хлор, азот оксидтері, фосген) спецификалық әсерлері мен патогенезін талқылау. - Ингаляциялық жарақатқа жедел медициналық көмек көрсету жоспарын әзірлеу - Детоксикация терапиясының тиімділігін бағалау
2.7	Биологиялық токсиндермен улану	3	4	3	8	10	- Саңырауқұлақтардан, улы өсімдіктерден, буынаяқтылар мен жыландар шағуынан уланудың клиникалық белгілерін анықтау. - Биологиялық улардың тобына байланысты спецификалық әсерін анықтау (цианогенді гликозидтер, алкалоидтар, миотоксиндер, кумариндер). - Ауруханаға дейінгі кезеңде алғашқы медициналық көмек көрсетудің ерекшеліктерін көрсету - Саңырауқұлақпен улану мен ботулизмнің дифференциалды диагностикасын жүргізу - Детоксикация терапиясының тиімділігін бағалау - улану кезінде науқастарды реанимация бөліміне ауыстыру көрсеткіштерін көрсетіңіз - Науқастарды вентиляциялық қолдауға ауыстыру көрсеткіштерін анықтау

№	Тақырып/бөлім/ пән атауы	Сағат көлемі					Тапсырма
		дәріс	семинар	тренинг	Тәжірбиелік сабақ	ТӨЖ	
2.8	Химиялық қауіпті объектілердегі апаттар кезінде пестицидтермен және пестицидтермен улану	3	4	3	8	9	- Фосфорорганикалық улану кезіндегі жетекші синдромды анықтаңыз. - Госпитализацияға дейінгі кезеңде шұғыл медициналық көмектің тиісті көлемін, оның ішінде антидотты қолдануды және оны енгізу жолын анықтау. - Детоксикация терапиясының тиімділігін бағалау. - уланудың осы түріне байланысты ерте және кеш болуы мүмкін асқынуларды анықтау. - Науқастарды механикалық желдетуге ауыстыру көрсеткіштерін анықтау.

№	Тақырып/бөлім/ пән атауы	Сағат көлемі					Тапсырма
		дәріс	семинар	тренинг	Тәжірбиелік сабақ	ТӨЖ	
2.9	Сыртқы жалпы сәулелену нәтижесіндегі радиациялық жарақаттар	2	4	3	8	8	- Сыртқы сәулелену әсерінен болатын радиациялық жарақаттарды сипаттаңыз. - Сыртқы сәулелену әсерінен радиациялық жарақаттарды әсер ету түріне, жағдайларына және қарқындылығына қарай жіктеу. - Сыртқы сәулелену әсерінен болатын жедел сәулелік аурудың негізгі клиникалық түрлерін анықтау. - Әртүрлі радиоактивті заттардың субатомдық бөлшектерінің денеге әсер етуінен болатын радиациялық жарақаттардың сипаттамасын анықтау. - сіңірілген радионуклидтердің өзара әрекеттесуіне және ұлпалар мен мүшелерге жақындығына байланысты олардың биологиялық әсерін қарастыру. - радиацияның әсер ету ерекшеліктерін ескере отырып, ұйымдық, инженерлік-техникалық және арнайы (соның ішінде медициналық) іс-шаралар түріндегі төтенше жағдайларда халықты және құтқарушыларды қорғау құралдарын көрсету.

№	Тақырып/бөлім/ пән атауы	Сағат көлемі					Тапсырма
		дәріс	семинар	тренинг	Тәжірибелік сабақ	ТӨЖ	
2.10	Тамақтан жаппай микробиологиялық улану	3	4	3	8	8	- Тамақтан уланудың себебі ретінде негізгі қоздырғыштарды және олардың топтарын анықтау. - Клиникалық көріністі анықтаңыз және осы улану түріндегі жетекші патологиялық синдромды анықтаңыз. - Зардап шеккен ересектер мен балалардағы дегидратация/эксикоз дәрежесін диагностикалау және анықтау. - Тамақтан уланудың өмірге қауіпті белгілерін жою үшін шұғыл медициналық көмек көрсету жоспарын әзірлеу. - Ауруханаға дейінгі шұғыл көмектің бөлігі ретінде бастапқы инфузиялық терапия жоспарын әзірлеу. - тағамнан уланудың алдын алу бойынша алдын алу шараларын анықтау.
	Қорытынды бақылау:		6				
	Барлығы	45	75	37	143	150	
	Қорытынды :	450 сағ					

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалау

Бақылау түрі	Бағалау әдістері
Ағымдағы	СbD; OR; AA, CS, SP, DOPS
Аралық бақылау	Тестілеу/сұхбат
Қорытынды	1-кезең: Білімді бағалау – тестілеу

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесі

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Баллдың сандық баламасы	%-мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	

C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-49	

Ұсынылған әдебиет:

Негізгі

1. Колесниченко П.Л. Медицина катастроф. Учебник. ГЭОТАР-Медицина, 2017 г.
2. Чиж И.М., Русанов С.Н., Третьяков Н.В. Медицина чрезвычайных ситуаций. Учебник. МИА, 2017 г.
3. Левчук И.П. Безопасность жизнедеятельности. Учебник. ГЭОТАР-Медицина., 2016 г.
4. Полозова Е.В., Богачева А.С., Нарзикулов Р.А., И.Н. Ключкин, «Токсикологическая характеристика веществ преимущественно раздражающего действия», учебно-методическое пособие, СПб., издательство СЗГМУ им И.И. Мечникова, 2017 г.
5. Колобянин В.А., Нарзикулов Р.А., Ерохин В.Н., «Медицинские средства профилактики последствий лучевых воздействий и оказания помощи при радиационных поражениях», учебное пособие, СПб., издательство СЗГМУ им И.И. Мечникова, 2019 г.
6. Ломов О.П., Нарзикулов Р.А., Шилов В.В. «Радиационная безопасность в медицине», учебно-методическое пособие, СПб., издательство СЗГМУ им И.И. Мечникова, 2020 г.
7. Колобянин В.А., Нарзикулов Р.А., Ерохин В.Н., «Токсичные химические вещества цитотоксического действия», учебное пособие, СПб., издательство СЗГМУ им И.И. Мечникова, 2019 г.
8. Медицинская токсикология. Национальное руководство. / Под ред. Е.А. Лужникова. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2012. – 1088 с.
9. Экстренная медицинская помощь при отравлениях Р.Хоффман, Л.Пельсоон, М.-Э.Хауланд, Н.Льюин, Н.Фломенбаум, Л.Голдфранк. Научный редактор К.В.Котенко. Пер с англ. – М.: «Практика», 2010. – 1440 с.
10. Forensic Toxicology Principles and Concepts Nicholas T Lappas, Courtney M. Lappas, 2016
11. Toxicology Handbook Jason Armstrong, Ovidiu Pascu MD FACEM, 2015
12. Casarett & Doull's Toxicology The Basic Science of Poisons, 9th Edition Curtis Klaassen, 2018

Қосымша:

1. Лужников Е.А., Гольдфарб Ю.С., Марунов А.М. Эндотоксикоз при острых экзогенных отравлениях.,М-2008 г., 200 стр.
2. Мусселиус С.Г. Синдром эндогенной интоксикации при неотложных состояниях, М.,2008. 200 стр.
3. Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 7 июня 2023 года

№109 «Об утверждении стандарта организации оказания токсикологической помощи в Республике Казахстан».

4. Нарзикулов Р.А., Полозова Е.В., Богачева А.С., «Отравление этанолом и алифатическими спиртами (клиника, диагностика, лечение)», учебно-методическое пособие, СПб., издательство СЗГМУ им И.И. Мечникова, 2018 г.

5. Полозова Е.В., Рейнюк В.Л., Богачева А.С., Давыдова Е.В. «Чрезвычайные ситуации. гигиенические и эпидемиологические аспекты чрезвычайных ситуаций», учебно-методическое пособие, СПб., издательство СЗГМУ им И.И. Мечникова, 2016 г.

6. Юдин М.А., Нарзикулов Р.А., Богачева А.С., «Токсиканты биологического происхождения (роль и место в экстремальной медицине)», учебное пособие, СПб., издательство СЗГМУ им И.И. Мечникова, 2019 г.

Интернет-ресурстар:

1. www.rcrz.kz (клинические протоколы)
2. PubMed Central (PMC) – полнотекстовый архив биомедицинских журналов Национальной библиотеки медицины США <http://www.pubmedcentral.nih.gov>
3. Web – медицина <http://webmed.irkutsk.ru>
4. Русский медицинский журнал <http://www.rmj.ru>
5. Журнальная коллекция Consilium medicum <http://www.consilium-medicum.com>
6. <https://www.clintox.org/> американская академия клинической токсикологии
7. <https://www.acmt.net/> американский колледж медицинской токсикологии
8. <https://www.toxicology.org/> американское общество токсикологии
9. <https://aapcc.org/> американская ассоциация токсикологических центров
10. <https://www.eapcct.org/> Европейская ассоциация токсикологических центров и клинических токсикологов (EAPCCT)
11. <https://www.toxinology.org/> Международное общество токсикологов
12. <http://toxicology-association.ru/> Ассоциация клинических токсикологов РФ

Білім беру ресурстарына қойылатын талаптар

1. Білім беру бағдарламасы (Бақылау-өлшеу құралдары).
2. Кадрлармен қамтамасыз етуге қойылатын біліктілік талаптары (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы).
3. Клиникалық базаның болуы (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-304/2020 бұйрығы).
4. Көрнекі құралдар: слайдтар, кестелер, сызбалар, суреттер, диаграммалар, графиктер.
5. Оқыту құралдары: топтық жоба тапсырмалары, шағын топтық жұмысқа сұрақтар және жеке тапсырмалар.

Материалдық-техникалық қамтамасыз ету және жабдықтар:

- Техникалық ресурстар: дербес компьютер, оқу материалдары бар электронды тасымалдағыштар;
- Интернетке кіру;
- Оқушыларға арналған үлестірме материалдар.

Оқу әрекеті (рефлексиялық тәжірибе):

- Талқылау;
- Жазбаша тапсырмалар;
- Мысалдар мен сценарийлер.

Қолданылатын қысқартулар мен терминдер

МҚСБ – Медициналық құжаттаманың сапасын бағалау (AA – Audit Assessment Tool)

ҚХЗ - қауіпті химиялық заттар

ХҚО - химиялық қауіпті объект

ӨЖВ - өкпенің жасанды вентилициясы

ӨЖЖЖ - өкпеліні жасанды желдету жүйесі

ТЖ - төтенше жағдайлар

ТЖМ - Төтенше жағдайлар министрлігі

CbD – Клиникалық жағдайды талқылау (CbD – Case based Discussion)

CS – Жағдайды талдау (CS – case study) – CWS (Clinical Work Sampling)

DOPS – Практикалық процедураларды меңгеруді бағалау (DOPS – Direct Observation of Procedural Skills)

PeerPA – Өзара бағалау (PeerA – Peer Assessment)

OR (Oral report) – Презентация, ауысша доклад

SC (short case) – Ауызша жауап беретін қысқа жағдай

SGL (small group learning) – Шағын топтарда жұмыс жасау

SP (standart patient) – Стандартталған пациентпен жұмыс

КИС добавить